

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน : กรณีศึกษา เกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดน่าน โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาในขอบเขตเนื้อหา ขอบเขตประชากร ขนาดตัวอย่างและวิธีการเลือกตัวอย่าง การรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผลการศึกษาดังนี้

3.1 ขอบเขตเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วยการศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค ซึ่งผู้ศึกษาจะศึกษาเฉพาะเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดน่าน

3.2 ขอบเขตประชากร

3.2.1 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเฉพาะกรณีเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดน่าน ที่ได้จัดทำบัญชีครัวเรือนเท่านั้น ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 2,253 ราย (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาน่าน, 2549: เอกสารการรายงานผลการบันทึกบัญชีครัวเรือน)

3.2.2 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้วิธีการเปิดตารางของประจุม สุวดี (2541) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 จะได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 278 ราย จึงกำหนดขนาดตัวอย่างเป็น 300 รายและใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างตามแบบสะดวก (Convenience Sampling)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) วิธีการรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม โดยการสอบถามจากเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดน่าน ที่ได้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนจำนวน 300 ครัวเรือน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ รวมทั้งเว็บไซต์ต่างๆของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือ ธ.ก.ส. สาขานาน รวมทั้งหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการ

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของครอบครัวผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด จำนวนสมาชิกในครอบครัวแยกตามระดับอายุ ระดับรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ระดับรายจ่ายของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และการทราบข่าวสารการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แหล่งที่มาของความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อจะได้ทราบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชี หรือเคยมีพื้นฐานความรู้ทางด้านบัญชีมาก่อน รวมทั้งเคยเข้ารับการอบรมเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาก่อนหรือไม่และอย่างไร

ตอนที่ 2 การบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีครัวเรือน เพื่อจะได้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีครัวเรือน โดยเป็นคำถามที่ต้องการคำตอบว่า “ทราบ” หรือ “ไม่ทราบ” เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามความรู้และความเข้าใจของตนเอง มีจำนวน 11 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับรายละเอียดของการบันทึกรายการในลักษณะต่างๆ หากตอบทราบจะได้ข้อละ 1 คะแนน ถ้าตอบไม่ทราบคะแนนจะเท่ากับ 0 หากผู้ตอบแบบสอบถามทราบการบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีครัวเรือนครบทั้ง 11 ข้อ ก็จะมีคะแนนเต็มเท่ากับ 11 คะแนน และค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจในการบันทึกบัญชีลงในสมุดทั้งหมดเท่ากับ 1 หากค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีครัวเรือนมีค่าต่ำกว่า 0.5 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามไม่ทราบเกี่ยวกับการบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีครัวเรือน และหากค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีครัวเรือนมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามทราบเกี่ยวกับการบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 3 วิธีการปฏิบัติในการบันทึกบัญชีครัวเรือน เพื่อจะได้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติในเรื่องต่างๆในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 สาเหตุของการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อจะได้ทราบสาเหตุของการจัดทำบัญชีครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถามว่าจัดทำบัญชีครัวเรือนเพราะเหตุใด รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจุบันผู้ตอบแบบสอบถามได้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่หรือไม่ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่พบในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามทั้งหมด ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้อามาตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อย เพื่อความถูกต้องแม่นยำของข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) ซึ่งประกอบด้วยค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และความถี่ (Frequency)

3.6 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินงานและเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือ ธ.ก.ส. สาขาน่าน

3.7 ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2549 จนถึงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2549